

Sorte Blomst

Jeg kom som ung til den store Stad,
hvor Larmen og Kvinderne gjorde mig glad.
Jeg boede i Værtshuset „Bondens Bekomst”
og elsked en Fe, som hed „Sorte Blomst”.

5 Hetærens Bryst var den stejle Bro,
hvorover mit Hjærte fuldtonende lo.
Hendes røde Mund, der var trang og smal,
af Latter klang for hvert Syndefald.
Hun lo ad Vorherre selv og hans Kors
10 og vendte Præsten sin Bag som et Hors.

Jeg boede i Værtshuset Bondens Bekomst
og elsked en Fe, som hed Sorte Blomst.
Den Rædsel, der volder saa mange Fortræd,
den gjorde mig ikke det mindste ræd.

15 Jeg syntes, at Byen var herlig og stor,
og Sorte Blomst stod hver Aften i Flor.
Hendes Sjæl var stum som de Dødes Port;
intet Kulstøv er mere sort.
Hendes Blod var vildt som den solviltre Dag,
20 Letsind og Flammer, Ild og Bedrag.
Kul hendes Øje og Kul hendes Skød,
men hendes Attraa var Nellike-rød.

To Junkere tjente ved ét Regiment.
som Sorte Blomst gennem mig har kendt,
25 den ene, en Fændrik, men halv Teolog,
som sukked for Blomst i det snurrigste Sprog.
Hun lo ad hans Præk: „Du kan hente din Løn,
naar Sorte Blomst beder Aftenbøn!”
Hun sparked ham fra sig: han kom kun igen
30 mer værdig...

Han havde en Galning til Ven,
som blæste Kornet, og som løb mig paa tværs,
thi Blomst kunde lide hans Løjer og Vers.
Han brugte et Mundheld, den pralende Hund:
35 „Man kan ikke blæse med Mel i sin Mund.”
Og skønt han selv havde Kærest og Mor,
vil han elskes af Blomst og betale med Ord.
Og siden gik han og klynkede til: —
at Blomst havde sat hans Sundhed paa Spil,
40 og skabed sig lyrisk og tragisk, den Nar,
for en Sot, som det halve Neapel har.
Hans Mo’er havde Gaarde og Gods, blev jeg
vaer!
Hun ejede Møller... men kneb paa Moneten.

45 Jeg drilled ham: „Per, De har Mel i
Trompeten.”

Kulsukker hedder en Urt, som gror
paa ensomme Pletter i Forstadsjord.
Kulsukker gror ved en fjærnere Kro
50 i Forstadens Udkant. Der søgte vi Ro,
naar Byen en Søndag var død overalt
med Sol paa Asfalt og Sol paa Asfalt.
Jeg smykked Hetæren til Elskovskamp
med Navne som „Kulsukker”, „Fluesvamp”.

55 Nu skal jeg fortælle Dem rent uden Spring
en Strid, som kom over Ingenting,
blev yppet en Søndag for Tidsfordriv
og endte før Aften den Møllersøns Liv.

Man kan ikke elske og være sund,
60 man kan ikke blæse med Mel i sin Mund.
... Og havde han Kærest og Mo’er, som han
sa’e
saa kunde den Fændrik vel holde sig fra!
Vi sad omkring Kroværtens Suppeterrin
65 med Blomst bag det soledede Rullegardin.
Og Teologen han vrøvled om Sjæl,
til Sorte Blomst var saa døv som en Fjæl.
Da fik jeg Blomst til at indkræve Vin,
som Per skal betale til Pers Ruin.

70 Hvor krymped han sig den vittige Per —
han havde slet ingen Rigdomme mer!
Han krængede Lommerne ud paa sit Tøj
(jeg vidste saa sikkert, at Pralhalsen løj.)
Men Skøgen, der elsked ham hidsig og hedt
75 og troede ham fattig, nu tav hun med ét.
Thi Per havde snydt — hendes Fændrik
bedrog!
hun fandt i en lønlig Lomme en Bog
med Pakker af Sedler i Blaaf, Gult og Grønt,
80 der gælder i Landet som kongelig Mønt.

Hun sagde: „Din Lykke, der var kun Papir,
der flyver den, Per, over Tage og Spir.”

At plukke alle hans Sedler itu
og strø dem for Vinden... det var kun et Nu.

85 Han stod, som han knap kunde tælle til tre:
„Nu faar jeg ej mere min Kærest at se!
Jeg skulde giftes og købe Gaard.
Nu bliver det ikke i mange Aar.
Her fik min fædrene Arv sin Bekomst.
90 Jeg vilde jo ogsaa ha'e Sorte Blomst.”

Til Krostedet hørte en Rejsestald
med Prangere, Hovtramp og Piskeknald.
Det morede Blomst, naar hun var der som
Gæst.

95 Hun frygtede hverken for Mand eller Hest.
Der gik han i Stilhed, uden det saas,
og hængte sig op i den inderste Baas.

Men jeg gik til Værtshuset Bondens Bekomst
og spiste til Aften med Sorte Blomst.

Pigen fra Cadix

Jeg hærger din Stad med ungdommeligt Mod,
da midt i det vilde Solskin du stod,
men Kjolen var mørk af det strengeste Blaa.
Jeg grebes af Alvor, da ret jeg saa'

5 Pigen fra Cadix.

Jeg plyndrede Cadix, din Fædrene stad,
skænded dens Templer med Ynglinge had.
Som Tyrefægter i Cirkus jeg stod
og vaded hver Aften i Oxernes Blod —

10 Cadix, o Cadix!

Dog var der et stortærnet Broderi,
som dine Fingre var Mester i.
Det vandt mit Fribytterhjertes Behag
at elskes af saadan en stormønstret Smag,

15 Pige fra Cadix!

Fra dine Øjne, som elskelig lo,
til dine Skridt i de lette Sko,
en skrøbelig Kvinde, men stor i hver Fold,
og ingen skal sige, at du var kold,

20 Pige fra Cadix!

Fordærvede Stad! Som i Oldtidens By'r
tilbad man Stude og alle Slags Dyr
og logred med Menneskeofre og Kræs
for Ypperstepræstens Firskillingsfjæs.

25 Fordærvede Cadix!

Jeg ler endnu ad min raske Dom,
da denne Kapun mig i Vejen kom.
Jeg stak i hans flommede Bug min Dolk!
— „Jorden er ikke for Fæ, men for Folk!

30 Min Hilsen til Cadix!”

Pige fra Cadix i Kjolen blaa,
der tæt som et Kys til dit Legem laa!
Jeg kyssed saa ofte, min Vej faldt forbi,
din fine Haand og dit Broderi,

35 Pige fra Cadix!

Jeg kyssed din Haand for hvert Silke sting,
jeg gav dig omsider en gylden Ring,
hægted dig fast med en Sølv-Agraf
og bad dig være for evigt min Straf,

40 Elskte fra Cadix!

Men Krigen for Krigens egen Plasér!
Man kan jo ej blive, hvor Pigerne ler.
Man ønsker at kæmpe i større Rum
mod federe Tyre med dybere Brum

45 end nogen i Cadix.

Jeg laa ved Jævnøgn og vented paa Bør,
mens Havnen mylred af skumslagne Søer.
Om Børen var sløj, eller Børen var god,
jeg kyssede dig ved Ebbe og Flod —

Visen om Himperigimpe

Der var en Prins. Og der var en Gang
en Vise om Himperigimpe,
om en gammel Himpe, en gammel Gimpe,
en ældgammel Himperigimpe.
5 Men Ordet har ingen Klang,
og Visen er temmelig lang.

De ypperste Aander i Landet
skulde lære vor Prins et og andet,
som Kongesønner maa lære.
10 Snart kunde han skelne med Ære
i Rektanglet Hypotenus'en
og en Hest fra en Hestepære.
Han fægted, han pløjede Jus'en
og maatte hos Hofpræsten dyrke
15 sin sædelige Styrke...

Men Kongens Løjtnanter havde Forlov
at lære ham det, der er Sjøv.
Og de lærte Prinsen en Vise,
hvis Omkvæd gjorde ham flov,
20 ja bragte ham rent til Forstening.
Han vidste jo ikke, at som der er Savn,
for hvilke man hverken har Ord eller Navn,
er der, omvendt, Ord uden Mening.
Han troede, de ansaa ham selv for en *Himpe*,
25 for en *Gimpe*,
for en *Himperigimpe*.

Det gik jo dog ikke, at Prinsen var dum.
Saa tog en Dame ved Dronningens Hof
sig for at lære ham alt i en Sum
30 — at tænde et Lys, i hvis Brydning
det hele fik en Betydning.

Hun lærte ham Kyssenes Smærte
og Favntagets Balsam. Til sidst
(hun var et poetisk Hjærte)
35 skrev hun med Lune og List:

»Min Prins er hvid og er rød,
hans aande er fin som Lavendler,
men Prinsen er nu til sin Død
fanget i Hofdamens Bændler«.

40 Men Vers gjorde Prinsen koldblodig,
fordi hun jo ikke en Gang
havde tydet den tvivlsomme Sang.

»Jeg lader dit Mundelæ'r rimpe,
jeg lader dit Mundelæ'r sy
45 og kysser i Morgen en ny,
du gamle Himpe, du gamle Gimpe,
du ældgamle Himperigimpe«.

Hun svared ham uden en Klage:
»Min Prins vil komme tilbage
50 til den gamle Himperigimpe«.

Det hænder saa tit, at en Glose,
som egentlig mangled Forklaring,
blir stærk som en aabenbaring.
Da Livsproblemet er rasende tungt,
55 det gælder at finde et Udgangspunkt.

Den klogeste tør ej bevise«
at 2 Gange 3 giver 6,
og møder, hvorhen han sig vender,
det Ukendte, som kaldes X
60 — da hjælper en rask lille Vise,
som gør det til noget, man kender.

Og da vor Prins havde lært den en Gang,
saa var nu den eneste Vise, han sang:
»en gammel Himpe, en gammel Gimpe,
65 en ældgammel Himperigimpe«.
Og vilde man komme og lære ham nyt,
saa sang han og indlod sig ej paa Dispyt.
Nu sagde han Gimpe om Jus'en
og Himpe om Hypotenus'en.

70 Og Prinsen drog med Marinen paa Tog,
de sydlandske Skønheder gjorde ham glad.
Og Taler ham hilste paa fremmede Sprog
med Tidsrummets fineste Videnskab i
og Vers med al Nutidens ny Poesi.

75 Han takked for Blomster, han takked for Mad.
Men aldrig var han saa sejrrig og stor,
som naar han forklared de' Gutter om Bord ...

»Det var jo bare en Himpe,
saadan en Gimpe,
80 en ældgammel Himperigimpe«.

Og hvor han end var, i den stolteste Stad,
med Længsel i Sejlet tilbage han foer
til det ældgamle Hus, hvor en Hofdame sad,
der godt kunde været hans Moer.

85 Hvad sang for Viser? Han kvad:
»En gammel Himpe, en gammel Gimpe« etc.
et cetera!

Man saa med Bekymring, han arted sig vildt,
og alt, hvad man kostede paa ham, var spildt.
90 Han lærte den Sang til sin Broder,
til sin Søster, sin høje Moder.
Ja gift med en dejlig og sprænglærd Prinsesse
han ventede knapt, til et aar var ude,
saa kom han til Hofdamens Hovedpude
95 og sagde, at Hustruens Lærdom jo blot
var det Himperigimpe, han kendte saa godt.

Og da han blev gammel, slog Vildskaben ud.
Han trodsed som Konge mod Grundlovens
Bud.

100 Han spurgte sin Ven, sin Minister,
som stod ved Statens Ror,
hvad Grundloven var? — »Ak, Sire,
det er et usømmeligt Ord!«

Da lo Majestæten: — »En Himpe!
105 saa er det en gammel Gimpe,
en ældgammel Himperigimpe!«

* * *

Hurra for Himpe og Gimpe,
Hurra for Himperigimpe!
Vi bryder os ikke Spor
110 om anden Visdom paa Jord.
Man lærte alle saa meget,
vi senere smed over Bord,
og mange synes, at Livet
er halvt et usømmeligt Ord.
115 Nu lad os da synge i Kor;
thi denne Prins, det er du, det er jeg,
som følger, trods bedre Belæring,
dæmonisk vor skæve Vej.

Da Kongen laa paa sit sidste,
120 og Præsterne bad og besvor,

han røbed forbavset sin tilvante
Mening om Himmel og Jord:
»Det hele er bare en Himpe,
det hele er vel en Gimpe,
en ældgammel Himperigimpe ...«

Til En

I Gyngestolen i det lyse Hus
sidder den allerfejreste og vugger.
Man hører Gængens Lyd og Kjølens Brus
og Aandedrættet, naar hun muntert sukker.

5 I Gyngestolen i det lyse Hus
den unge milde Frue muntert vugger.

Let bølger Stoffet om den Skønnes Knæ;
hun smiler med en fin og trodsig Hage,
som sad hun under Livets gyldne Træ
10 i Mildhed bænket nu og alle Dage.
Let bølger Stoffet om den Skønnes Knæ,
og ganske tyst de lette Gænger klage.

I hendes Øjne læser jeg min Gunst,
de smægter med en Smule bleget Flamme,
15 men flammer dog — som kan hun denne Kunst:
at være festlig, altid dog den samme.
Der sidder hun og gynger — uden Kunst,
bestandig frydefuld og dog den samme.

Hun hører til den lykkelige Slægt,
20 hvis Aande stiger frit, hvis Fod ej tynger
... Da kommer mine Djævlerier frækt
og til den smilende en Byrde slynger.
Dog mister hun ej Hjærtets Ligevægt,
kun stærkere paa samme Sted hun gynger.

25 Let bølger Stoffet om den Huldes Knæ,
og ganske tyst de lette Gænger klage,
som sad hun under Livets gyldne Træ
i Sejer bænket nu og alle Dage...

Variant af denne tekst:

Sophus Claussen: »Til En« – Eroter og Fauner (1910)

Emil Aarestrup

(1838)

Paa Sneen

Hen over Torv og Gade,
Hvor Sneen laae, den hvide,
Belyst af Nattens Maane,
Jeg saae dig hastig skride.

5 I eventyrlig Skjønhed,
Krystalklar, straalte Staden,
Og som et magisk Luftsyn
Blændede Slotsfaçaden.

Om dine Hænder vandt sig
10 Muffen, den lykkelige,
Og om dit Knæ jeg hørte
Den glatte Silke skrige.

Dit Aandepust, usynligt
Ellers som Rosenduftten,
15 Nu strømte gennem Sløret
En Sølvsky ud i Luften.

Sig syngende lod Sneen
Af dine Fødder trykke,
Og paa det bløde Teppe
20 Henflagrede din Skygge.

Jeg saae den hastigt svæve
Over den glimmerhvide,
Ætherisk-rene Flade —
En anden ved dens Side.

25 Det var min egen Skygge!
Den skyndte sig utrolig —
Jeg havde aldrig seet den
Saa langstrakt og urolig.

Den nærmed sig forvirret —
30 Den lod — det er det Sande —
Sit eget sorte Væsen
Med dit sig kjælent blande.

De svulmede — Canova
Ei bedre Grupper skabte —
35 Imellem blev de borte,
Naar Maanens Lys sig tabte.

Og kom igjen tilsyne
I Stillinger — o Lykke,
Mit Kjød og Blod maa savne,
Men opnaaes af min Skygge!